

ASPECTE NOI PRIVIND PREDAREA – ÎNVĂȚAREA DISCIPLINEI „CONTABILITATE FINANCIARĂ AVANSATĂ” LA CICLUL II – MASTERAT

NEW ASPECTS REGARDING TEACHING – LEARNING THE DISCIPLINE „ADVANCED FINANCIAL ACCOUNTING” AT THE SECOND CYCLE – MASTER’S DEGREE

CZU: 378.147:657.4

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2025.18>

NEDERIȚA Alexandru

Academia de Studii Economice din Moldova, nederita.alexandru@ase.md

ORCID ID: 0000-0001-9980-8808

Abstract. This study investigates the main aspects related to the teaching-learning of the discipline "Advanced Financial Accounting", which is necessary and important in the process of training specialists with master's degrees in the field of accounting and auditing. The article analyzes the key issues concerning the teaching-learning of the aforementioned discipline, particularly those related to establishing the structure and content of the university curriculum for the course unit, delineating topics across study cycles (bachelor's and master's), the initial, ongoing and final assessment of students' knowledge.

In carrying out the study, several scientific research methods were used, such as: analysis of the regulatory framework, identification, grouping, comparison and synthesis of information related to advanced financial accounting. The study is based on the accounting and financial reporting regulatory framework of the Republic of Moldova and Directive 2013/34/EU. Additionally, the teaching-learning requirements for accounting disciplines in the master's program "Accounting and Auditing" were taken into account. The results of the investigation contain proposals for modernizing the structure and teaching-learning method of the advanced financial accounting discipline.

Keywords: advanced financial accounting, financial reporting, course unit, masters.

JEL Classification: M41, A22, A23

Introducere. Contabilitatea financiară avansată reprezintă una din disciplinele obligatorii de specialitate la ciclul II – masterat, programul „Contabilitate și audit”. Obiectivul general al disciplinei constă în aprofundarea cunoștințelor aferente prevederilor reglementărilor contabile naționale, europene și internaționale, modului de aplicare a acestora în practica contabilă, precum și în dezvoltarea competențelor referitoare la utilizarea raționamentului profesional în soluționarea problemelor care apar la diferite categorii de entități din sectorul corporativ în procesul de ținere a contabilității și de întocmire a situațiilor financiare. Disciplina se predă în semestrele I și II, anul I al programului de masterat și constă din două părți: „Contabilitate financiară avansată – I” și „Contabilitate financiară avansată – II”.

Pentru însușirea disciplinei sus-menționate studenții-masteranzi trebuie să corespundă anumitor precondiții **obligatorii** (competențe de lucru pe diverse platforme digitale, promovarea unităților de curs „Bazele contabilității” și „Contabilitate financiară”) și **recomandate** (abilități de analiză critică, de organizare independentă a activității de învățare și de gestionare eficientă a activității individuale, promovarea unităților de curs „Contabilitate financiară conform IFRS” și „Analiza situațiilor financiare”).

În procesul predării-învățării disciplinei contabilitate financiară avansată apar multiple probleme, principalele dintre care sunt următoarele: • stabilirea structurii și conținutului curriculumului universitar la unitatea de curs; • delimitarea subiectelor pe cicluri de studii (licență și masterat); • evaluarea inițială, curentă și finală a cunoștințelor studenților-masteranzi.

Metodologia cercetării. Sunt cercetate aspectele teoretice și practice aferente predării-învățării metodelor și procedeele de evidență a elementelor contabile, precum și de prezentare a informațiilor

în situațiile financiare. În cadrul investigațiilor au fost utilizate metode de cercetare științifică cum ar fi: analiza cadrului normativ și a practicilor internaționale avansate, identificarea, evaluarea, gruparea, compararea și sinteza informațiilor în situațiile financiare. Suportul studiului îl constituie actele normative naționale, acquis-ul comunitar și IFRS, precum și investigațiile savanților autohtoni și străini în domeniul contabilității și raportării financiare.

Conținut. Structura disciplinei contabilitate financiară trebuie să cuprindă subiecte aferente aspectelor metodologice și practice de contabilizare aprofundată și complexă a elementelor contabile, inclusiv a celor referitoare la recunoașterea, evaluarea, întocmirea înregistrărilor contabile, prezentarea informațiilor în situațiile financiare. În conformitate cu curriculum-le la unitățile de curs, materialul aferent contabilității financiare avansate este repartizat în următorul mod:

- „*Contabilitate financiară avansată - I*”: „Bazele conceptuale ale contabilității financiare avansate”, „Probleme ale contabilității imobilizărilor necorporale și corporale”, „Contabilitatea costurilor îndatorării”, „Contabilitatea leasingului”, „Contabilitatea deprecierii activelor imobilizate”, „Probleme ale contabilității avansurilor acordate, creanțelor și altor active circulante” [1].
- „*Contabilitate financiară avansată - II*”: „Probleme ale contabilității capitalului propriu și datoriilor”, „Contabilitatea instrumentelor financiare”, „Probleme ale contabilității veniturilor și cheltuielilor”, „Contabilitatea operațiunilor de lichidare și reorganizare a entității”, „Particularitățile contabilității contractelor de parteneriat public - privat” [2].

Subiectele temelor disciplinei „Contabilitate financiară avansată” trebuie să reflecte conținutul de bază al cadrului normativ al contabilității și raportării financiare din Republica Moldova care include: Legea contabilității și raportări financiare [3], Standardele Naționale de Contabilitate [4], Planul general de conturi contabile [5], Standardele Internaționale de Raportarea Financiară [6] și alte reglementări aprobate de către organele abilitate de legislație. Totodată, în contextul aderării Republicii Moldova la UE, urmează a fi utilizate și normele Directivei 2013/34/UE [7]. Modul general de aplicare a reglementărilor sus-menționate este expus în literatura de specialitate autohtonă [8, 9].

În cadrul prelegerilor trebuie să fie analizate sub aspect critic problemele aferente contabilității faptelor economice și modalitățile de prezentare a informațiilor aferente în situațiile financiare. Materialul urmează a fi expus în conformitate cu prevederile SNC în comparația cu normele europene și internaționale. Seminarele se recomandă să fie desfășurate cu aplicarea metodelor, tehnicilor și procedeele moderne cum ar fi: întrebări de autoevaluare și de discuție, activități dirijate (în echipă și individuale), teste de autoevaluare a cunoștințelor și capacităților de comunicare, examinarea situațiilor problematice etc. Materialele didactice (problemele, studiile de caz) necesare pentru seminare sunt elaborate de titularul cursului și utilizate de către studenții-masteranzi atât la orele de auditoriu, cât și în procesul activității individuale. În procesul predării disciplinei contabilitate financiară avansată este necesar de delimitat materialul pe cicluri de studii: 1 – licență și 2 – masterat. În acest context, trebuie să fie luați în considerare următorii factori principali: competențele absolvenților studiilor de licență; nivelul de pregătire a studenților înmatriculați în ciclul 2; cerințele sectorului public și a mediului de afaceri aferente abilităților specialiștilor în domeniul contabilității, raportării financiare și auditului. În vederea predării-învățării mai eficiente a disciplinelor contabile, inclusiv a contabilității financiare avansate, considerăm rezonabil de realizat studiile la ciclul 2 prin două forme: masterat profesional și complementar.

Evaluarea cunoștințelor la disciplina contabilitatea financiară avansată se realizează în următorul mod: • la începutul studierii disciplinei - pentru identificarea capacităților de învățare a studenților și

nivelul de pregătire al acestora; • pe parcursul studierii disciplinei - prin intermediul testelor de cunoștință și abilități, studiilor de caz și a referatelor de seminar; • la finalizarea studierii disciplinei - prin examen în formă scrisă care constă în realizarea unui test-grilă.

De menționat că sistemul existent de evaluare a cunoștințelor la contabilitatea financiară avansată nu corespunde integral cerințelor acceptate în practica internațională, inclusiv a celor referitoare la certificarea profesională contabilă. Pentru asigurarea unei evaluări corecte și competitive, considerăm necesar și rezonabil de adaptat testele finale de examinare la programele naționale și internaționale de certificare a contabililor și auditorilor. Aceste teste trebuie să fie elaborate sub forma unor studii de caz care să cuprindă modalitățile de recunoaștere, evaluare și contabilizare a elementelor situațiilor financiare în diferite situații, precum și modul de corectare a erorilor contabile. În cazul testării cunoștințelor la disciplina specificată este rezonabil să fie luate în considerare efectele utilizării inteligenței artificiale de către studenții-masteranzi.

La finalizarea cu succes a disciplinei contabilitate financiară avansată, studenții-masteranzi trebuie să demonstreze abilități privind:

- analiza reglementărilor contabile naționale și internaționale și modul de aplicare a acestora în concordanță cu modelul de afaceri al entității și cerințele utilizatorilor de informații;
- utilizarea raționamentului profesional în contabilizarea faptelor economice pentru a asigura integritatea, plenitudinea și fiabilitatea informațiilor financiare;
- elaborarea și aplicarea politicilor contabile în funcție de modelul de afaceri al entității și cadrul de reglementare aplicabil domeniului în vederea perfecționării lor
- închiderea perioadei de gestiune, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare.

Concluzii. Predarea-învățarea disciplinei contabilitate financiară avansată este necesară și importantă pentru formarea și dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul contabilității și raportării financiare a absolvenților studiilor de masterat. Cunoștințele și abilitățile practice obținute de către masteranzi în urma studierii disciplinei vor facilita angajarea acestora în câmpul muncii și vor asigura capacitatea lor de a aplica corect prevederile reglementărilor contabile naționale, europene și internaționale, ținând cont de particularitățile activității entității și necesitățile informațional-decizionale ale utilizatorilor de situații financiare. În plus, absolvenții vor dobândi capacități de soluționare a problemelor privind contabilizarea unor fapte economice specifice entităților din diferite sectoare și ramuri ale economiei naționale care nu sunt reglementate în mod special sub aspect normativ. Predarea-învățarea disciplinei contabilitate financiară avansată constituie un proces continuu și complex care necesită eforturi semnificative atât din partea profesorilor cât și a studenților-masteranzi. Evaluarea cunoștințelor urmează a fi adaptată la cerințele de certificare profesională acceptate în practica națională și internațională.

Referințe bibliografice.

1. Curriculumul universitar la unitatea de curs „Contabilitate financiară avansată - I”, ciclul II – studii superioare de master, programul de studii „Contabilitate și audit”. Disponibil: <https://moodle.ase.md/enrol/index.php?id=642>
2. Curriculumul universitar la unitatea de curs „Contabilitate financiară avansată - II”, ciclul II – studii superioare de master, programul de studii „Contabilitate și audit”. Disponibil: <https://moodle.ase.md/enrol/index.php?id=642>
3. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. <http://lex.justice.md/md/373601/>
4. Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118 din 06.08.2013. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=43855&lang=ro.
5. Planul general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 119 din 06.08.2013. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=117857&lang=ro
6. Standardele Internaționale de Raportare Financiară. <http://mf.gov.md/actnorm/contabil/standartraport>

7. Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&from=en>.
8. NEDERIȚA, A. Comentarii privind conținutul și modul de implementare a modificărilor de bază operate în SNC. În: Contabilitate și audit, 2019, nr. 8.
Disponibil: <https://contabilitate.md/article/1221?cHash=682baf8355f98c2431d4ee9d00e6ed15>
9. NEDERIȚA, A., GRABAROVSKI, L., POPOVICI, A. Contabilitate financiară, note de curs. partea 1, Chișinău, SEP ASEM, 2023, ISBN 978-9975-167-38-3.